



# גן לאומי עין חמד



ברוכים הבאים לגן לאומי עין חמד-  
לפניכם מספר חידות המתאימות לכל המשפחה. בעזרת המפה  
שקיבלתם בכניסה עליכם להסתובב בגן, להגיע לכל תחנה ולפתור  
את החידה. רוצים לדעת שצדקתם דף התשובות מחכה לכם ביציאה  
מהגן...לפני שמתחילים אל תשכחו לקחת כלי כתיבה...  
בהצלחה והנאה!  
ארצי

## תחנה מס' 1: "אל המעיין..."

הגיעו אל הגדה הדרומית של נחל כסלון הזורם בגן. מצאו את המעיין ממנו נובעת כמות  
המים הגדולה ביותר מבין מעיינות הגן הלאומי. הנביעה זורמת בכל ימות השנה ולמימיה  
מיוחסים סגולות שונות. על פי התושבים הערביים במים אלו טמונים כוחות סגולה ללידת  
בנים, היהודים נוהגים לקחת מימי הנביעה מים לאפיית מצה שמורה בחג הפסח.

## נסו לנחש את סוג המעינות בגן הלאומי?

(חפשו רמז על השלטים בגן...)

1. מעין העתק
2. מעין שכבה
3. מעין ארטיזי
4. מעין קארסטי

## תחנה מס' 2: צומח מסביב...

מצאו בתפוזרת 9 עצים וצמחים הגדלים  
בגן הלאומי:

מהו שם העץ אשר נמנה בין הסיבות  
שעין חמד היא גם שמורת טבע?

סדרו את האותיות מהריבועים הצבועים

\_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_  
התחנה הבאה נמצאת במקום שבאזורו  
יש את העצים אשר נטעו לצד מבנה  
הקבורה הקדוש למוסלמים

פ	א	ג	ש	ר	א
י	ל	ת	פ	ס	ל
ק	ת	ת	א	נ	ד
ו	ה	ד	ל	צ	ע
ס	מ	א	ו	ר	נ
ה	ס	ד	נ	ל	ד
ת	ט	ק	ט	ל	ב
א	י	ז	ש	ק	צ
נ	ק	ז	מ	י	ט
ה	פ	צ	פ	צ	א

הלניסטית 63-332
רומית 324-63
ביזאנטית 638-324
מוסלמית קדומה 1099-638
צלבנית 1099-1291
מוסלמית מאוחרת - 1291-1516
עותומאנית 1516-1917
מנדט בריטי 1917-1948
מדינת ישראל .....-1948

מרכז חינוך והסברה הרי יהודה וירושלים 02-6232191 [mh.har@npa.org.il](mailto:mh.har@npa.org.il)

תחנה מס' 3 : הצלבנים בעין חמד...

מי היו הצלבנים?



ארץ ישראל קדושה לשלוש הדתות: יהדות, אסלם ונצרות. הצלבנים הם נוצרים שהגיעו לארץ לפני כ-800 שנה מכל אירופה. שאיפתם הייתה להגיע לארץ הקודש וכמובן לעיר הקדושה- ירושלים. הם הותירו אחריהם מבצרים רבים בארץ ובמיוחד בדרך לירושלים.

לפניכם מפת ארץ ישראל. נסו להשלים במפה את האתרים בהם נמצאו מבצרים צלבנים:

1. ק\_ע\_ \_ נ\_ר\_ד
2. י\_י\_ע\_ם
3. ו\_ו\_פ\_ור
4. כ\_כ\_ב\_ - ה\_י\_ד\_
5. ע\_י\_ \_ ח\_ד
6. ק\_ט\_ל

תחנה מס' - 4 המבצר

רוצו אל המבצר!!! ועכשיו משימה...

בוני המבצר השאירו לנו את חתימתם כדי שנדע שהם היו פה.

מקובל לחשוב שאלו חתימותיהם של הסתתים .

חפשו 7 מהחתימות שעל הקירות.

שורה 5 אבן מס'  
3 משמאל

שורה 3 אבן מס'  
4 משמאל

שורה 3 אבן מס'  
3 משמאל

בקשת הכניסה  
לאולם אבן מס' 4  
משמאל

בקשת הכניסה  
לאולם אבן מס' 1  
משמאל

שורה 7 אבן מס'  
2 משמאל

שורה 6 אבן מס'  
2 משמאל



**תחנה מס' 5:** **סמנו את האותיות ליד המשפטים הנכונים**

**וגלו היכן נמצאת התחנה הבאה:** — — — ה — — —

ב	האבן הגדולה אשר נמצאת בתוך האולם הגדול במבצר הינה חלק ממתקן ייצור שמן זית (בית בד).	ך	במבצר בעין חמד היה גר ש'יח סעודי.
ע	נחל כסלון הזורם בגן מתחבר לנחל הירקון	י	נחל כסלון הזורם בגן מתחבר לנחל שורק
מ	משמעות השם אקווה בלה הוא "באר עמוקה"	ת	משמעות השם אקווה בלה הוא "מים יפים"
ב	עין חמד הוא גן לאומי	ד	עין חמד הוא שטח המיועד לבניה
ו	המבצר בעין חמד שימש כבית חווה למגורים ולהגנה על הדרך.	ל	המבצר חלש על הדרך העיקרית לירושלים בתקופה הרומית והיא "דרך בורמה"
ש	בבית בד מיצרים וילונות ושטיחים	ץ	בבית בד מיצרים שמן זית

**המשיכו בשביל המצפור (בדרך לחתנה הבאה) וחפשו 5 דברים השייכים לנוף הישראלי ו- 5 דברים שלא...**

**תחנה מס' 6**

ברוכים הבאים !!! הגעתם אל בית ה- \_\_\_\_\_  
 געו בעדינות בלבנים המרכיבות את הבית ונסו לברר מי מה מורכב הבוץ?

**מתחו קו בין הבית לדייר המתגורר בו:**

יונה	הבית הלבן
פרה	דיר
עז	אוהל
מלך	מחילה
אסקימואי	שובך
בדואי	רפת
נשיא ארה"ב	אוהל טיפי
חפרפרת	ארמון
אינדיאני	איגלו

לפרויקט בית הבוץ מטרה ייחודית של מפגש חברתי תוך עשייה אקולוגית. לאחר סיום המבנה ישמש למרכז לפעילות חברתית בין מגזרי ואקולוגית. בפרויקט משתתפים בני הנוער מהישובים הסמוכים- עין נקובא, עין רפא, צובה, קרית ענבים ומעלה החמישה

**רוצים לדעת אם צדקתם? חזרו לכניסה לגן ובקשו את הפתרונות של החידות**



## תשובות:

**תחנה 1:** מעיין שכבה

**תחנה 2:** פיקוס התאנה, אלת המסטיק, קטלב, אורן, אלון, דולב, צפצפה, זית, גפן.

שם העץ: אלון מצוי. הסיבה שהאזור המערבי של הגן מוכרז כשמורת טבע היא מפני שמצויים בו אלונים המוערכים כבני 400 שנה. האלונים נטעו במקום קבורה הקדוש למוסלמים.

**תחנה 3:** 1. קלעת נמרוד, 2. יחיעם, 3. מונפור, 4. כוכב-הירדן, 5. עין חמד, 6. קסטל

## תחנה 4:

<p>שורה 5 אבן מס' 3 משמאל</p>	<p>שורה 3 אבן מס' 4 משמאל</p>	<p>שורה 3 אבן מס' 3 משמאל</p>
<p>בקשת הכניסה לאולם אבן מס' 4 משמאל</p>	<p>בקשת הכניסה לאולם אבן מס' 1 משמאל</p>	<p>שורה 7 אבן מס' 2 משמאל</p>
		<p>שורה 6 אבן מס' 2 משמאל</p>

**תחנה 5:** בית בוצ

**תחנה 6:**

יונה	שובך
פרה	רפת
עז	דיר
מלך	ארמון
אסקימואי	איגלו
בדואי	אוהל
נשיא ארה"ב	הבית הלבן
חפרפרת	מחילה
אינדיאני	אוהל טיפי